

Nr 110.

Av heri **Gustafsson** i Älvsered, om införande av obligatorisk försäkringsplikt för ägare av motorfordon beträffande honom åliggande ansvarighet för skada i följd av automobiltrafik m. m.

Trafiken med motorfordon har under de senaste åren tagit oanade proportioner i vårt land. Sålunda funnos den 1 januari 1924 inregistrerade 49,494 automobiler och 19,121 motorcyklar. Ökningen i motortrafiken har givetvis åtföljts av ett stegradt antal olyckshändelser, varom numera dagliga notiser i tidningspressen angående automobilolyckor bära vittnesbörd. Självklart är, att, även om olyckornas antal kunna genom lagstifningsåtgärder, som vidtagits eller komma att vidtagas beträffande kontroll och tillsyn över motortrafiken, i någon mån begränsas, man dock alltid måste räkna med en av denna trafik förorsakad stark olycksfallsfrekvens. Redan på ett tidigt stadium har man i vårt land liksom i de flesta andra länder ansett, att trafiken med motorfordon varit av den art, att en skärpt ansvarighet för skada vållad genom dylik trafik bort åläggas ägare av motorfordon. Sålunda ålades redan genom 1906 års lag om ansvarighet för skada i följd av automobiltrafik ägare av motorfordon viss ansvarighet för skada vållad av föraren under trafik med fordonet. Denna ansvarighet har sedan genom 1916 års lag angående ansvarighet för skada i följd av automobiltrafik ytterligare skärpts.

Genom sistnämnda lag hava de lagstiftande myndigheterna bestämt, under vilka omständigheter skadestånd vid automobilolyckor skall utgå. Emellertid har erfarenheten visat, att den i dylikt fall skadeståndsberättigade icke alltid kunnat utfå det sig tillerkända skadeståndet. Genom motortrafikens utbredning bland alla grupper av vårt folk och genom att även personer med svag ekonomi numera utan svårighet kunna, på grund av fordonens prisbillighet m. m., bliva ägare till motorfordon, visar det sig nämligen ej så sällan, att den för skadan ansvarige saknar medel att fullgöra sin skadeståndsskyldighet. Man kan givetvis säga, att, om staten anser sig böra ålägga ägare av motorfordon en skärpt ansvarighet för att skydda den, som kanske helt utan egen förskyllan blir mer eller mindre skadad vid automobilolycka, staten även bör tillse, att den skadelidande verkligen utfår den ersättning, som lagen avser. Detta förhållande har i en del andra länder varit föremål för särskild uppmärksamhet, och i vårt grannland Danmark har man sålunda redan år 1919 infört obligatorisk

ansvarighetsförsäkring för alla ägare av motorfordon. I Finland har riksdagen nyligen fattat liknande beslut, och i flera andra länder är frågan just nu aktuell. I vårt land hava visserligen automobilägarne i stor utsträckning frivilligt försäkrat sin ansvarighet, men just de ägare av motorfordon, som bäst skulle vara i behov av dylik försäkring, underlåta ofta att begagna sig av densamma.

Det torde kunna ifrågasättas, om ej — såsom skett i Finland — i samband med införande av obligatorisk försäkringsplikt viss begränsning bör göras i de skadeståndsbelopp, som på grund av ansvarighetslagen kunna åläggas ägare av motorfordon.

Med anledning av vad jag här anfört tillåter jag mig alltså att föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa, det täcktes Kungl. Maj:t verkställa utredning dels angående eventuellt införande av obligatorisk försäkringsplikt för ägare av motorfordon för den ansvarighet, som i lagen angående ansvarighet för skada i följd av automobiltrafik ålägges ägare av motorfordon, dels angående huruvida i samband med införande av dylik försäkringsplikt några ändringar böra göras i nu gällande lag angående ansvarighet för skada i följd av automobiltrafik av den 30 juni 1916, ävensom att för riksdagen skyndsamt framlägga det förslag, vartill utredning må föranleda.

Stockholm den 20 januari 1925.

Gust. Ad. Gustafsson.